

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (قصاص)

اکراه بر قتل

جلسه ۷

استاد صادقی

اکراه بر قتل:

اکراه بر قتل در فقه پذیرفته نیست؛ لذا اگر زید، عمرو را اکراه کند بر قتل انسانی، قصاص یا دیه (در صورت عدم وجود شرایط قصاص، مثل تکافیء) به عهده مباشر بوده و مجازات آمر حبس است؛ مدت حبس محدود نیست؛ بلکه تا مرگ آمر حبس ادامه دارد.

اکراه کودک یا مجنون بر قتل:

اگر کودک غیر ممیز یا مجنون را اکراه کند بر قتل دیگری، در این صورت به خاطر این که مباشر مانند وسیله‌ای بوده است، قصاص بر عهده آمر است.

اکراه بر کمتر از قتل:

اکراه بر کمتر از قتل (مانند اکراه بر ضرب، جرح، یا قطع) در فقه پذیرفته است، یعنی اگر اکراه صورت گرفت، مکره (اکراه کننده) قصاص می‌شود. این حکم مطابق اصل است؛ زیرا اصل مقتضی این است که اکراه کننده مسئول باشد.

نکته:

در مسئله فوق، احتمال دارد که چون اکراه کننده مباشر در جنایت نبوده، فقط باید دیه پرداخت کند و قصاص نشود.

اشکال شهید ثانی:

مباشرت در جنایت یکی از عوامل اثبات کننده قصاص است؛ لذا با نفی آن، نمی‌توان مطلقاً قصاص را نفی کرد.